

hodnoty nemovitosti, není jen komentářem, nýbrž i důkladnou studií této dávky a obsahuje i část historickou a úvahy finančně-vědecké. Bere též mnohem větší zřetel k ustanovením, platným na Slovensku, než část první. Způsob, jež si autoři zvolili k zpracování látky, vedl ovšem k tomu, že se místy opakují. Tak na př. právě v tomto druhém dílu jest znovu probrán právní pojem nemovitosti a k tomu ještě mnohem zevrubněji než v díle prvním. Také text zákona o fusích (ještě z r. 1927) jest otištěn v této druhé části, aniž v dílu prvním, v kapitole, kde jsou probrány poplatkové úlevy při fusi, se na to odkazuje, ač v této kapitole není zmínky o §u 1 uv. zákona. Jinde ovšem toto opakování přispívá k přehlednosti. — Část druhá jest komentářem v pravém smyslu, t. j. obsahuje text ustanovení příslušné právní normy a jeho výklad.

Na začátku jest uveden přehled literatury o ustanoveních, jež autory byla zpracována, na konci jsou připojeny vzorce podání a úředních vyhotovení, jichž se užívá pro dávku z přírůstkem hodnoty a věcný rejstřík.

Máme zato, že Choděra-Nešporova kniha vyplňuje mezeru v naší odborné literatuře a že přijde vhod zejména praktikům, kteří poznali, jak jest důležité býti dobře informován o veřejných dávkách, jež v ní jsou zpracovány. Dr. Kazimír Čakrt.

Jaroslav Veselý a dr. Prach: Zahradnictví a ostatní zemědělství, zejména s hlediska právního, Časové otázky zemědělské sv. 36, Praha 1932.

Jest jistě účelným, že k sepsání studie o zahradnictví spojili se dva autoři: jeden praktický zemědělec, majitel rozsáhlých školek a zahradnictví v Molitorově u Kouřimi, druhý právník Zemědělské rady. J. Veselý studuje na základě bohatých zkušeností vlastních i poznatků v cizině poměr zahradnictví k ostatnímu zemědělství a zjišťuje, že dovednost zahradnická jest dovedností zemědělskou, jež se liší od rolnictví jen druhem pěstovaných rostlin a provozovací intenzitou (str. 7). Rozdíl mezi podniky zahradnickými a zemědělskými vytvořen byl v Rakousku uměle živnostenským řádem a zákonem daňovým z r. 1896, obdobně v Německu, kdežto v jiných státech rozdílu toho není. Rakouské zákonodárství spatřovalo na rozdíl od zahradnictví zemědělského znaky umělého a obchodního zahradnictví v hospodaření bez dobytka, v nákupu odpadků a fekalí v okolí měst místo používání mrvy chlévské, v pěstování rostlin ozdobných na rozdíl od užitkových, v nahrazování přirozených podmínek prostředky umělými, v organizaci prodeje, v obchodování s výrobky odjinud koupenými a konečně v účastenství vyučených zahradníků při výrobě. Tyto znaky však patří stejně k charakteristice pokročilého zemědělství. Avšak zemědělstvím není obchod květinami, vázání věnců a zahradní architektura (str. 12). J. Veselý zdůrazňuje společné zájmy zahradnictví s ostatním zemědělstvím, žádá zvýšení úrovně zahradnické vyšším

vzděláním, zvláště odborným školstvím a jako cíl klade vyspělý vzor holandský.

Pro právní posouzení zahradnictví nutno přesně rozlišiti předpisy živnostenské od daňových, neboť tyto vzájemně nesouvisí (pro předpis daně výdělkové jest nerozhodno, zda podnik podléhá živnostenskému řádu či nikoliv — výdělkovou daň platí na př. advokáti, lékaři). Finanční úřady mohou předeepsati výděl. daň i zahradnictví, které politický úřad uzná za zemědělské. Toto zásadní stanovisko dr. Prach si jasně neuvědomil. Jest nesporno, že označení »umělé a obchodní zahradnictví« jest velmi neurčité. Zásluhou nejvyššího správního soudu dán byl tomuto označení po stránce živnostenské liberální výklad. Oproti tomu judikatura finanční vychází z rakouského nálezu z r. 1908 (Budwinski č. 9781), že hospodářství zemědělské nutno provozovati primitivně, což jest stanovisko jednostranně fiskální a zemědělskému zahradnictví krajně nepříznivé (jen výjimečně bylo stížnosti zemědělského zahradníka vyhověno, na př. rozhodnutí ze dne 4. dubna 1930, č. 5331/30, které ani v úřední sbírce publikováno není). Bylo tudíž požadavkem právního výkladu bohatý materiál příslušných judikátů systematicky zpracovati a rozlišiti přesně podle politického a finančního hlediska, což však autor pominul. — V jednotlivostech přináší dr. Prach zajímavé postřehy: tak na př. vysvětlení, že podnětem k rakouskému zákonodárství o umělém a obchodním zahradnictví byla snaha vídeňských a německých zahradníků svoji činnost vyvýšiti nad zemědělství (str. 19), dále, že v našem daňovém zákoně z r. 1927 by bylo jasnější místo »obchodní zahradnictví« označení »obchod zahradnický« (str. 25). Dr. Prach správně se staví proti návrhu obchodních komor k novému živn. řádu, aby zahradnictví i se školkařstvím bylo prohlášeno za živnost; tím dosavadní pojmový zmatek v rozlišování zemědělského a živnostenského zahradnictví by se jen zvýšil. Jest však příliš široký návrh, aby vše, co z půdy jakýmkoliv způsobem, v jakémkoliv prostředí a za pomoci jakýchkoliv vymožeností technických roste a pochází, bylo vyloučeno ze živnostenského řádu (str. 30). Zahradníci, kteří pěstují jen kaktusy a orchideje, přece nejsou zemědělci. Pro dohlednou dobu sotva bude možno také uskutečniti návrh, aby i obchodní zahradnictví vyloučeno bylo z daně výdělkové. V nynější době přesto, že příslušná ustanovení nového zákona a nařízení o přímých daních jsou mírnější, přece prakse berních správ je velmi přísná a pravidelně potvrzována zemským finančním ředitelstvím jako odvolací instancí, takže zbývá jedině budoucí řešení nejvyššího správního soudu, zda finanční senáty dají liberálním normám výklad v duchu moderního vývoje zemědělství. Že jedině tato cesta jest správná, zejména po stránce hospodářské, přesvědčivě prokazují oba autoři.

Publikace jest určena též pro praktickou potřebu. Proto probírá dr. Prach učňovskou otázku, jejíž řešení doporučuje podle předpisů platných na Slovensku (učňi musí absolvovati speciální zahradnický ústav nebo býti vycvičen od zahradníků, zmocněných

k tomu ministerstvem); dále zjišťuje, že prodej zeleniny, dovezené do měst, nemůže býti policejními orgány zakázán; konečně připouje příklad rekursu k zemskému úřadu ve věcech živnostenských — vzor příliš obsáhlý, takže právnicky neškolený stěžovatel těžko pozná, co jest pro jeho případ důležité a co zbytečné; vzor odvolání do výměru všeobecné daně výdělkové pro stručnou obsažnost daleko lépe vyhovuje svému účelu. V závěru jsou otištěny dva judikáty nejvyššího správního soudu, oba vyhovující pro nezákonnost stížností proti rozhodnutí zemské správy politické; škoda, že nebyl otištěn aspoň jeden judikát finanční, v úřední sbírce nepublikovaný a zahradnictví příznivý.

Otázka zahradnictví jest typickým hospodářsko-právním problémem, jest příkladem, kdy právo zasahuje rušivě i tvořivě do zemědělského provozu. Otázky, které nutno tu řešiti, jsou velmi složité a dosud neujasněné. Jest proto studii Veselého-Prachovu vítati jako cenný příspěvek.

O. Koblížek.

Z PRÁVNICKÉ JEDNOTY V PRAZE.

Zpráva o týdenních schůzích. Právníká jednota zahájila své podzimní přednáškové období dne 10. listopadu 1932 týdenní schůzí, na jejímž programu byla přednáška mimořádného vyslance a zplnomocněného ministra Lotyšska v Praze, J. E. p. Karla Duzmanse: »De la renaissance du droit naturel depuis le début du vingtième siècle.« Schůzi předsedal starosta jednoty prof. dr. Hermann-Otavský, jenž uvítal přednášejícího jako vzácného přítele našeho národa a vyslovil přesvědčení, že tato přednáška je inaugurací bližších vztahů mezi právníky lotyšskými a československými. Přednáška přinesla četnému posluchačstvu, zvláště z pražských kruhů diplomatických, pozoruhodné náměty, dotýkající se základů právní filosofie, a bude uveřejněna v tomto časopise v plném znění.

Rovněž další schůzi Jednoty, konané dne 17. listopadu 1932, předsedal starosta prof. dr. Hermann-Otavský, který věnoval úvodem vřelou posmrtnou vzpomínku zemřelému členu dr. Antonínu Eršilovi, docentu vysoké školy technické a vrch. magistrátnímu radovi v. v., v Praze, jenž byl členem Jednoty od roku 1909.

Za člena byl přijat při této schůzi dr. Leopold Hamann, advokát v Praze.